

Канд.пед.н. Васишина Н.М.

Національний авіаційний університет, Україна

КРОС-КУЛЬТУРНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ З ТУРИЗМУ

Світові процеси глобалізації відкривають для України нові перспективи розвитку міжнародного туризму. Завдання держави у сфері туризму визначені в «Стратегії розвитку туризму та курортів України на період до 2026 року» (2017), Законі України «Про туризм» (2003) [2].

Рішення наднаціональних європейських органів про організацію міжкультурного діалогу у сфері освіти представлене такими документами, як: проект ЄС "Середня освіта для Європи" (1996) передбачає «У числі ключових компетенцій, необхідних кожній людині: компетенції, що стосуються життя в багато культурному суспільстві. Освіта повинна "озброїти" молодь міжкультурними компетенціями, такими як: розуміння відмінностей, повага один одного, здатність жити з людьми інших культур, мов і релігій» [1].

Здійснений аналіз наукової літератури показує, що сутність міжкультурного діалогу досліджувалась з різних аспектів: філософсько-культурологічного (М. Бубер, Г. Буш, В. Кремень, Ф. Розенцвейг, Л. Фейєрбах, М. Каган, А. Кармін, Е. Холл), психологічного (С. Братченко, Г. Андреева, І. Зимня, С. Рубінштейн), лінгвістичного (Є. Верещагін, В. Воробйов, С. ТерМінасова), економічного (М. Леонов, С. Мясоедов, Н. Холден, А. Тарговський, А. Метуваллі) [1, 2].

Зарубіжні дослідники розглядають крос-культурну компетентність фахівців дещо з іншої точки зору. Р. Левітт (Ronnie L. Leavitt) та Г. Ферраро (Gary P. Ferraro) стверджують, що крос-культурна компетентність фахівця є сукупністю форм поведінки, відносин і політик, які дозволяють ефективно функціонувати у системі міжнародних відносин. А. Науменко стверджує, що у зміст поняття «крос-культурна компетентність» входять: мотиви, цілі,

програма, інформаційна основа, прийняття рішення, професійно-важливі якості особистості фахівця. Під крос-культурною компетентністю дослідниця розуміє сферу комунікативної діяльності особистості фахівця, яка в силу своєї крос-культурної обумовленості сприймається нею як природна.

У. Ханас визначає «крос-культурну компетентність» як інтегральну якість особистості фахівця, до складу якої входять знання про особливості іншої культури, вміння інтерпретувати іншо-культурну інформацію, досвід комунікативної діяльності [1,2].

У процесі дослідження здійснено аналіз термінологічної системи дослідження, а саме таких понять, як „культура”, „професійна культура”, „професійна культура менеджера”, „професійна культура менеджера туризму”, „формування професійної культури”, „позааудиторна діяльність”.

Таким чином, незважаючи на посилену увагу вчених до проблеми туристичної освіти фахівців сфери туризму у вищих навчальних закладах України, важливі її аспекти залишаються недостатньо дослідженими. Поглиблення інтеграційних процесів на європейському континенті, розширення географії туристичних центрів і маршрутів у глобалізованому соціально-економічному просторі, зростання привабливості України для вітчизняних та іноземних туристів роблять актуальним завдання подальшого розвитку сфери туристичних послуг [1].

Водночас проведений аналіз наукових праць засвідчив, що проблема крос-культурної освіти магістрів сфери туризму в закладах вищої освіти України ще недостатньо досліджена в педагогічній науці як у теоретичному, так і в практичному аспектах: не обґрунтовано педагогічні умови підготовки, не розроблено модель їх реалізації, не розроблено педагогічну систему та її компоненти, не розроблено педагогічну технологію формування готовності відповідних фахівців до крос-культурної взаємодії.

Успіх реалізації цього завдання значною мірою визначається якістю теоретико-практичної підготовки фахівців галузі туризму, зокрема їхньою крос-культурною освітою. Фахівці, які закінчили вищі навчальні заклади, мають

нести в туристичну галузь інновації, сучасні методи обслуговування, креативність, бути мобільними, мати високий рівень професійних знань, досконало володіти іноземними мовами, бути компетентними у питаннях крос-культурної взаємодії.

Сьогодні необхідний компетентний, упевнений у своїх професійних здатностях фахівець туристської сфери, який є конкурентноспроможним і здатним імплементувати крос-культурну комунікативно-фахову взаємодію зі споживачами різного типу та проблемами багатостороннього характеру. Водночас у змісті і технології практико зорієнтованої підготовки майбутніх магістрів сфери туризму у вищих навчальних закладах України стосовно Туреччини наявні певні **суперечності**. Серед них:

- між соціальним замовленням суспільства та сучасного світу на висококваліфікованого фахівця сфери туризму, спроможного професійно і компетентісно організувати роботу у галузі туризму, і відсутністю такої підготовки у вищих навчальних закладах України;

- між значним попитом населення України на спортивно-оздоровчий туризм та інтенсивним розвитком комерційного (малорухливого, елітного) туризму [1, 2].

Загалом, проблема крос-культурної освіти є новою, недостатньо дослідженою цариною, проте увага сучасних вітчизняних та зарубіжних вчених акцентована в основному на дослідженні теоретичної підготовки фахівців сфери туризму, і лише деякі розглядають питання крос-культурної компетентності

ЛІТЕРАТУРА

1. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира / Л.В. Сакун. – К. : МАУП, 2004. – 399 с
2. Федорченко В.К. Підготовка фахівців для сфери туризму: Теоретичні і методичніаспекти: монографія / ВолодимирКирилович Федорченко. – К.: Вищашк., 2002. - 247 с.